

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrava-Stará Bělá, Junácká 700

Junácká 700, 724 00 Ostrava-Stará Bělá

Identifikátor školy: 600 145 107

Termín konání inspekce: 6. – 9. leden 2004

Čj.:	n6 1010/04-11091
Signatura:	on6cx120

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, informatice, tělesné výchově a v pracovních činnostech základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, informatice, tělesné výchově a v pracovních činnostech základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, informatice, tělesné výchově a v pracovních činnostech základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Stará Bělá, Junácká 700 je příspěvková organizace. Statutární město Ostrava, Městský obvod Stará Bělá, okres Ostrava, Junácká 127, 724 00 Ostrava-Stará Bělá rozhodnutím Zastupitelstva městského obvodu Stará Bělá vydalo svým usnesením č. 2/6 ze dne 25. listopadu 2002 Dodatek č. 2 zřizovací listiny, v němž stanoví, že Základní škola Ostrava—Stará Bělá, Junácká 700 sdružuje tato odloučená pracoviště:

1. Školní jídelna základní školy, Ostrava-Stará Bělá, Blanická 180/154
2. Mateřská škola Ostrava-Stará Bělá, Blanická 180/154
3. Mateřská škola Ostrava-Stará Bělá, Mitrovická 70/811
4. Školní jídelna při MŠ Ostrava-Stará Bělá, Mitrovická 70/811

Základní škola poskytuje vzdělání podle § 5 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Mateřská škola poskytuje předškolní výchovu dětí podle § 2 a 3 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. Provozování školní družiny a školního klubu je stanoveno § 20 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. Provozování školní jídelny je stanoveno § 39 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003 vydalo MŠMT ČR pod č. j. 11 355/03-21 ze dne 27. února 2003.

Žáci 1. – 5. ročníku jsou vzdělávání podle vzdělávacího programu daného Návrhem učebních osnov obecné školy, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 12 035/97-20, žáci 6. – 9. ročníku jsou vzdělávání podle Vzdělávacího programu základní školy včetně Úprav a doplňků, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96 – 2.

Rozhodnutím MŠMT ČR byla stanovena kapacita školy:

Mateřská škola	105 dětí
Základní škola	550 žáků
Školní jídelna mateřské školy	60 jídel
Školní jídelna základní školy	450 jídel

Výuka základní školy probíhá ve 21 třídách, v současné době je vzděláváno 446 žáků, integrováno je 24 žáků, 21 žáků s indikací specifických vývojových poruch učení a 4 žáci se somatickým a smyslovým postižením. Pro integrované žáky jsou vypracovány individuální výchovně vzdělávací plány a je zajištěna reedukační péče. Na tvorbě těchto plánů se podílí třídní učitelé, vyučující jednotlivých vzdělávacích předmětů, výchovná poradkyně a určený pracovník pedagogicko-psychologické poradny. Všechny individuální plány jsou vytvořeny v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR č. j. 13 711/2001-22, jsou podepsány rodiči, či zákonnými zástupci. Škola zajišťuje pro žáky logopedickou péči, jsou realizovány projekty „Škola bez drog“ a „Zdravý životní styl“. Spádovou oblastí školy je Stará Bělá, Nová Bělá a Proskovice, do školy dojíždějí i žáci ze sídliště Dubina a z městské části Hrabová.

Významnou složkou výchovné činnosti školy jsou aktivity v oblasti zájmové mimoškolní činnosti žáků, pravidelná divadelní vystoupení žáků školy pro veřejnost : dvakrát ročně koncerty pěveckého sboru, vystoupení žáků s kulturním programem pro organizace v obci a výstavky žákovských prací.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitel školy byl jmenován do funkce na základě konkurzního řízení ke dni 1. ledna 1992. V základní škole pracuje 31 učitelů a 2 vychovatelky. V hospitovaných předmětech vyučovalo pedagogů s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí v souladu s ustanovením § 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Ustanovení do funkce třídního učitele a stanovení skladby úvazků vyučujících provedl ředitel školy v souladu s ustanovením §8 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. j. 291/91 Sb., ze dne 14. června 1991 o základní škole ve znění pozdějších předpisů. Čtyři učitelé dálkově studují na pedagogické fakultě, tři pracují jako lektori.

Škola se ve své činnosti řídí řádem školy, který obsahuje ustanovení o chování žáků, docházce do školy, zacházení s učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem, povinnosti chránit zdraví své i svých spolužáků, stanoví další pravidla vnitřního režimu školy, provozu školy a povinnosti pracovníků školy. Obsahuje i práva žáků školy, je v souladu s Úmluvou o právech dítěte a § 15 MŠMT ČR č. j. 291/91 Sb., ze dne 14. června 1991 o základní škole ve znění pozdějších předpisů. Organizační struktura školy je účelná, činnosti jednotlivých součástí a pracovišť školy jsou stanoveny ve vnitřních řádech. Pro chod školy stanovila ředitel pravidla, pro všechny zaměstnance školy jsou vymezeny jejich kompetence, pracovní náplně a povinnosti. Vnitřní informační systém školy je založen na každodenním kontaktu se zaměstnanci hlavní budovy, pravidelném styku s pracovníky elokovaných pracovišť, předávání informací písemnou formou pokynů, prostřednictvím informačních nástěnek v budovách školy, při jednáních metodických sdružení a předmětových komisí a na pedagogických radách. Ve škole pracuje metodické sdružení pro 1. – 3. ročník, metodické sdružení pro 4. – 5. ročník a předmětové komise dějepisu, občanské výchovy, rodinné výchovy, tělesné výchovy, výtvarné výchovy a anglického jazyka.

Systém vedení zaměstnanců se řediteli školy osvědčil. Učitelé s kratší pedagogickou praxí mají určeného uváděcího učitele.

Ředitel školy má zpracovaný plán kontrol, který je součástí ročního plánu školy. Na kontrolní činnosti se podílí i zástupkyně ředitele školy. Součástí kontrolní činnosti v oblasti výchovy a vzdělávání jsou i hospitace, které jsou zaměřeny na sledování kvality výuky a plnění osnov jednotlivých vzdělávacích programů. Kontrola je zaměřena i na plnění individuálních vzdělávacích plánů integrovaných žáků. Je prováděna na začátku školního roku s cílem

diagnostikovat úroveň znalostí a dovedností žáka a na konci školního roku slouží jako srovnání dosažené úrovně s naplánovanou. Kontrolou záznamů z hospitační a kontrolní činnosti byl shledán soulad s plánem kontrol.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vytvořen na základě nabídky Pedagogického centra Ostrava, nabídek akcí akreditovaných MŠMT (ARTAMA, FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ).

Ředitelem školy je pravidelně prováděno hodnocení zaměstnanců školy. Sebehodnocení pedagogických pracovníků je součástí tematických plánů, metodická sdružení a předmětové komise ve spolupráci s vyučujícími čtvrtletně provádějí kontrolu plnění vzdělávacích programů formou prověrek a hodnocení individuálních výchovně vzdělávacích plánů. Zjištěné skutečnosti jsou podkladem pro korekci v oblasti vzdělávání.

Úroveň personálních podmínek podporuje efektivní vzdělávání a výchovu, umožňuje efektivně realizovat vzdělávací programy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka žáků základní školy probíhá v budově školy, která je pavilónového typu. Ve škole je 21 učeben pro jednotlivé třídy, v jedné z tříd je zřízena odborná učebna přírodovědných předmětů a v další třídě učebna hudební výchovy. Rozvrh hodin umožňuje výuku v těchto učebnách. Odborná učebna informatiky byla zřízena v rámci akce Internet do škol. Pro výuku pracovních činností je využívána univerzální dílna v suterénu školy, žákovská kuchyň a pozemky v areálu školy. Ve škole je tělocvična s nářadovnou, další výuka probíhá v místní Sokolovně. V areálu školy lze provádět rekreační činnost a některé atletické disciplíny. Za vhodných klimatických podmínek je v rámci tělesné výchovy prováděna výuka lyžování na běžkách v areálu Bělského lesa. V areálu školy jsou průlezky, houpačky a cvičná horolezecká zeď, areál je využíván i v zájmových kroužcích a školní družinou. Třídy školy jsou vybaveny standardním žákovským nábytkem, postupně je doplňován novými lavicemi a židlemi. Ve třídách jsou nové skříně a skříňky, výukový obrazový materiál, výzdoba tříd je doplněna výrobky a výkresy žáků i pokojovými květinami. Na chodbách jsou odpočinkové kouty, stoly pro stolní tenis, výstavka prací žáků a expozice vycpanin zvířat. Všechny prostory jsou udržovány v čistotě, sociální zařízení je standardní na potřebné úrovni.

Vybavení žáků učebnicemi odpovídá potřebám deklarovaných vzdělávacích programů. Pro integrované žáky jsou k dispozici všechny pedagogicko-psychologickou poradnou doporučené speciální učebnice, texty a pomůcky. Jsou využívány výukové počítačové programy. Pro výuku předmětů jsou ve škole kabinety českého jazyka, fyziky, chemie, zeměpisu, výtvarné výchovy, kabinet pro třídy prvního stupně a kabinet didaktické techniky v prostorách školní žákovské a učitelské knihovny. Často používané didaktické pomůcky mají vyučující ve svých třídách. Využívání didaktických prostředků je vedením školy sledováno, jejich fond je doplňován a modernizován dle finančních možností školy. V plánech školy je úprava okolí s dostavbou hřiště.

V odpoledních hodinách probíhá v prostorách školy výuka žáků základní umělecké školy – elokované pracoviště ZUŠ V. Petrželky pro žáky v oboru klavír, zpěv, housle, flétna

a příprava pro žáky ze spádové oblasti Stará Bělá a Proskovice. Tělocvična je třikrát týdně v odpoledních hodinách využívána pro výuku zdravotní tělesné výchovy, sportovní hry a od 16:00 do 21:00 je pronajímána Charitě Ostrava, Tjorelu a florbalovým oddílům okolních firem. Sportovní areál školy je využíván oddílem kopané TJ Sokol Stará Bělá.

Úroveň materiálně-technických podmínek podporuje efektivitu vzdělávání a umožňuje realizaci vzdělávacích programů vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Ve škole je vyučováno 1. – 5. ročníku podle učebních osnov obecné školy, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 12 035/97-20. Žáci 6. – 9. ročníku jsou vzděláváni podle Vzdělávacího programu základní školy včetně Úprav a doplňků, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96 – 2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č. j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998.

Do vzdělávacích programů školy je začleněna tematika ochrany člověka za mimořádných událostí v souladu s pokynem MŠMT ČR č. j. 12 050/03-22 a dodatkem k učebním dokumentům č. j. 13 586/03-22 s účinností od 15. března 2003.

V souladu s metodickým pokynem MŠMT č. j. 31172/2002-22, ze dne 12. února 2003 k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny, byly navýšené hodiny do učebních plánů zařazeny jako disponibilní časová dotace.

Individuální výchovně vzdělávací plány pro integrované žáky jsou vytvořeny v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR č. j. 13 711/2001-22.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Povinná dokumentace vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy a zápisy z pedagogických rad) je řádně vedena, je úplná, zápisy jsou prováděny průběžně. Zápisy z pedagogických rad dokladují, že stěžejními body jednání pedagogických rad je problematika výchovně-vzdělávacího procesu.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacích programů.

Vedení školy zajišťuje pravidelnou kontrolu realizace vzdělávacích programů formou hospitací a kontrolou zápisů v třídních knihách. Hospitační záznamy obsahují konkrétní závěry i případná doporučení pro další pedagogickou práci vyučujících.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Výchovně vzdělávací práce v jednotlivých vyučovacích předmětech je realizována podle týdenních tematických plánů, které rozpracovávají témata jednotlivých vzdělávacích programů.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je promyšlená, rozvrh hodin respektuje psychohygienická hlediska. Školní řád obsahuje ustanovení o chování žáků, docházce do školy, zacházení s učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem, povinnosti chránit zdraví své i spolužáků, provozu školy a povinnostech pracovníků školy. Pro jednotlivé odborné učebny, tělocvičnu i areál škol jsou vypracovány provozní řády, které specifikují

ustanovení školního řádu pro činnost jednotlivých pracovišť. Informace žákům jsou předávány prostřednictvím vyučujících a školním rozhlasem, rodiče jsou informováni písemně zápisy v žákovských knížkách, pomocí informační nástěnky na chodbě školy, na třídních schůzkách v případě nutnosti telefonicky. Na organizování akcí školy se podílí Sdružení rodičů, Sdružení požárníků a prostřednictvím školního časopisu Myslivecký a rybářský svaz.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně školy má požadované vzdělání, absolvovala předepsané kvalifikační studium. Celoroční plán práce výchovného poradenství vychází z celoročního plánu školy, k dlouhodobým úkolům patří informační činnost ve směru k profesionální orientaci vycházejících žáků a evidence žáků s výchovnými nebo vzdělávacími problémy. Aktivně se podílí na řešení výchovných problémů žáků, zajišťuje styk s rodičovskou veřejností, organizuje besedy a exkurze. Výchovná poradkyně seznamuje ostatní pedagogické pracovníky a zaměstnance s aktuálními problémy na pedagogických a provozních radách. Rodiče jsou o službách poskytovaných výchovným poradcem informováni, mohou navštívit školu v dohodnutých termínech, v akutních případech kdykoliv. Předložená dokumentace je funkční. Výchovná poradkyně spolupracuje se SPC, s PPP, s Policií ČR a sociálním odborem ÚMob Stará Bělá a Ostrava-Jih, s informačním střediskem, se školním metodikem preventivních aktivit a s výchovnými poradci základních a středních škol ostravska. Účastní se metodických akcí pořádaných pedagogicko-psychologickou poradnou, organizuje Dny otevřených dveří na středních školách a exkurze do centra pro volbu povolání. Ve škole pracuje zájmový kroužek volby povolání.

Ve škole je zřízena školní logopedická poradna pro žáky zaměřená na nápravu jednotlivých hlásek, rozvoj řečové pohotovosti a slovní zásoby. Náprava probíhá za přítomnosti rodičů, je využíváno PC programů (Mentio, Méd'a).

Metodik preventivních aktivit na škole koordinuje vzdělávání v rámci zdravého životního stylu, závislosti a akceptace odlišností. Program je realizován ve spolupráci se sdružením FAUS a je strukturován do témat sebezapojení, sebezpoznání, jedinec a skupina, práce s vytipovanými problémy

Preventivní program je rozpracován pro jednotlivé ročníky a do jednotlivých vzdělávacích předmětů. Vedle vzdělávacích akcí pro pedagogy organizuje metodik besedy k problematice drog pro žáky i rodiče. Ve spolupráci s vedením školy, rodiči žáků a výchovnou poradkyní se podílí na řešení na řešení problémů žáků s výchovnými obtížemi.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Škola má vypracovaný plán sebeevaluace, základní informace jsou získávány na základě analýzy výsledků z prověrek znalostí v jednotlivých vzdělávacích předmětech a dosažené úrovně v celorepublikové škále testů Kalibro. Hodnocení a výsledky -kvality výuky je prováděno systematicky, závěry sebeevaluace jsou využívány pro zdokonalování výchovně vzdělávací úrovně školy. Velkým přínosem jsou společné schůzky metodických orgánů spádových škol.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Výuka českého jazyka a literatury je zjištěna pěti učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučující jsou v každodenním kontaktu a průběžně konzultují vlastní výchovně-vzdělávací působení. Odborná problematika výuky, metody a formy práce včetně organizačních záležitostí jsou předmětem jednání předmětové komise (dále jen PK) českého jazyka, která se schází čtyřikrát za školní rok. Práce PK se řídí plánem, jehož

hlavním obsahem koordinace tematických plánů pro jednotlivé ročníky, dohoda na vedení písemné dokumentace žáků, využívání didaktických pomůcek a počítačových programů, příprava vycházejících žáků k přijímacím zkouškám a příprava evaluačních nástrojů. V gesci PK je také organizační zajištění různých akcí, jako jsou soutěže, besedy, kulturní vystoupení žáků nebo vedení školního časopisu „Školák“.

Výuka českého jazyka a literatury na druhém stupni probíhá v kmenových třídách, vybavených staršími žakovskými lavicemi. Učební pomůcky, běžně soustředěné v kabinetě češtiny, jsou do tříd přenášeny dle aktuálně probíraného učiva (např. transparentní pomůcky do mluvnice a literatury, ukázky publikací). Některé z tabelárních pomůcek zůstávají po dobu probírání látky součástí výzdoby třídy. Každá vyučující má k dispozici přenosný radiomagnetofon, běžně se používá projekce pomocí meotaru, příležitostně pak v hodinách literatury ukázky dramatických děl na videu. V rámci opakování gramatiky mohou žáci pracovat s testy na počítačích. Školní knihovna je vybavena přiměřeným množstvím odborné literatury, slovníkového materiálu a beletrie. Pravidla českého pravopisu se postupně doplňují, stejně tak i ostatní knižní fond. Pro výuku českého jazyka a literatury slouží žákům ucelené řady schválených učebnic.

V průběhu inspekce bylo navštíveno celkem 11 hodin českého jazyka na druhém stupni základní školy. Při kontrole rozvrhu hodin a jeho porovnání se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že týdenní hodinová dotace vymezená výuce češtiny je v souladu se schváleným učebním plánem. Umístění hodin v rozvrhu odpovídá psychohygienickým zásadám. Všechny navštívené vyučovací jednotky byly promyšleně připraveny, učitelé mají vypracovány časově tematické plány, které vycházejí z platných učebních osnov. Rozsah probíraného učiva navazoval na předcházející témata, přiměřeně byl přizpůsoben aktuální skladbě žáků, respektovány byly jejich individuální vzdělávací potřeby. Žáci byli na začátku hodin seznámeni s jejich obsahem, ne vždy však byl jednoznačně formulován cíl hodin.

Personální zajištění výuky českého jazyka je optimální. Vyučující splňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka ve všech navštívených hodinách byla vedena věcně a odborně správně.

Problematikou předmětu český jazyk a literatura na druhém stupni se zabývá předmětová komise. Pracovní schůzky členů komise se konají jedenkrát za čtvrtletí, z jednání jsou pořizovány zápisy. Na počátku školního roku připraví předsedkyně PK návrh plánu práce. Pozornost je věnována přípravě tematických plánů tak, aby byla zajištěna kontinuita učiva mezi jednotlivými ročníky a návaznost výuky mezi prvním a druhým stupněm. Vyučující se rovněž dohodnou na vedení písemné dokumentace žáků, na přípravě žáků k přijímacím zkouškám a na návštěvě kulturních akcí. Spolupracují na vydávání školního časopisu „Školák“ a stanoví rozvrh návštěv v počítačové učebně. Svůj význam má vzájemná výměna zkušeností, příprava srovnávacích prověrek a testů v souběžných třídách, příprava žáků do soutěží (recitačních, literárních a olympiáda v ČJ). Pravidelně jsou zařazovány informace získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Dle potřeby jsou také organizovány vzájemné hospitace.

Výuka navštívených hodin byla účelně řízena, vyučovací čas byl vhodně využit. Třebaže převažovala klasická stavba hodin založená na frontální výuce s dominantní rolí vyučujících, zařazovány byly také individuální i skupinové činnosti. Na zadávané pokyny žáci s porozuměním reagovali, měli možnost pracovat individuálním tempem a při plnění úkolů jim byla poskytována potřebná pomoc. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků a obsahu učiva, běžně bylo využíváno možnosti účelného zařazení relaxačních prvků.

Využití prvků motivace v jednotlivých hodinách se velmi lišilo, zejména v hodinách mluvnice motivační stimulace absentovala nejčastěji. Naopak v literární výchově byli žáci vhodně motivováni, což se projevovalo následně ve zvýšené aktivitě a zájmu o výuku. Nejvíce

využívanými didaktickými pomůckami jsou v gramatické složce předmětu tabelární pomůcky a pracovní listy. V literární výchově pak nástěnné tabule, které jsou svým obsahem zaměřeny na určitá témata a souhrnně informují o životě a díle autorů. Za zmínku stojí, že tyto tabule jsou vyrobeny svépomocí.

Ve všech ročnících byla oboustranně akceptována stanovená pravidla vzájemné komunikace. V průběhu vyučování byl žákům dán dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru a byli vedeni k sebeúctě a k toleranci.

Jednotlivé pracovní činnosti byly pedagogy bezprostředně vyhodnocovány s ohledem na respektování individuálních dispozic žáků. Zkušební a opakovací otázky byly zaměřeny na pochopení širších souvislostí. Ne vždy však bylo hodnocení učiteli zdůvodněno, ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení byli žáci vedeni jen ojedinele.

Vyučující českého jazyka jsou v každodenním kontaktu, navzájem průběžně konzultují vlastní zkušenosti z oblasti metodiky a plánování učiva. Na schůzkách předmětové komise českého jazyka se pravidelně informují o výsledcích vzdělávání v jednotlivých ročnících. Kontrolou bylo zjištěno, že písemná dokumentace žáků je řádně vedena, vyučujícími pravidelně sledována. Učitelé zjišťují výsledky vzdělávání ústním zkoušením, psaním krátkých písemných prací a testů, zadáváním dlouhodobých úkolů a referátů (v literatuře). Vyhodnocovány jsou výsledky srovnávacích testů, všestranných jazykových rozborů, čtvrtletních slohových prací a kontrolních diktátů. Pro žáky se speciálními potřebami vzdělávání jsou zpracovány individuální vzdělávací programy včetně evaluačních nástrojů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice

Hospitace byly realizovány v hodinách matematiky a informatiky na 2. stupni základní školy. Vyučování matematiky ve škole zajišťuje pět vyučujících s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, volitelný předmět informatiku učí vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka byla vedena po věcné a odborné stránce správně až na ojedinelé nepřesnosti ve vyjadřování.

Časové dotace uváděné učebními plány jsou dodrženy, v 8. a 9. ročníku je matematika posílena o jednu hodinu. Výuka informatiky se neuskutečňuje ve dvouhodinových celcích, ale po jednotlivých hodinách z důvodu častější práce žáků s počítačem. Probíraná témata odpovídala učebním osnovám a navazovala na předchozí získané poznatky žáků.

Hodiny matematiky probíhají v kmenových třídách s běžným vybavením, informatika je realizována v počítačové učebně vybavené patnácti počítači pro žáky.

Vyučující byli na jednotlivé hodiny připraveni. Realizovaná témata vycházela ze zpracovaných tematických plánů. V matematice převládalo používání frontálních vyučovacích postupů s využitím tabule, učebnice, či tematicky zaměřeného souboru úloh (připravené vyučujícími). Skupinová práce žáků nebyla zařazována. Žáci převážně samostatně řešili zadané úlohy do sešitů, vyučující při průběžné kontrole korigovali případné chyby. Chyběla větší diferenciací úloh. Při procvičování nového učiva značná část žáků jen opisovala řešení úloh z tabule. Jen ve dvou sledovaných hodinách vyučující vhodně využili motivační roli samostatné práce s následnou klasifikací, v ostatních případech bylo hodnocení pouze slovní.

Žáci se pro účely výuky informatiky dělí na dvě skupiny. V hodinách informatiky způsob výuky a hodnocení spočíval převážně v individuálním přístupu k žákům a jejich samostatné

práci. V jedné hodině učitelka vhodně nepřizpůsobila průběh a náplň vyučovací jednotky aktuálním technickým možnostem.

Ve většině vyučovacích hodin chyběla vstupní motivace i závěrečné zhodnocení výkonu žáků a průběhu vyučování. Žáci měli většinou zájem o výuku, pracovali aktivně.

Výuka probíhala převážně v klidné pracovní atmosféře s dobrými interakčními vztahy. V jednotlivých hodinách se vztah žáků k výuce i jejich pozornost lišily v závislosti na použitých formách a metodách práce. Prvky nežádoucího chování však nebyly pozorovány. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu základní školy včetně Úprav a doplňků, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96 – 2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č. j. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998.

Vyučující měli obsah výuky zpracován v tematických plánech. Konkrétní učivo bylo zařazeno do vzdělávacích etap a respektovalo podmínky školy i schopnosti žáků. Činnosti, poznatky a návyky získané v povinném předmětu tělesná výchova mají žáci možnost si ověřovat, doplňovat a obohacovat nejen v pohybových aktivitách o přestávkách, ale i mimo vyučování v zájmových kroužcích (stolní tenis, kopaná) a ve sportovních soutěžích. Plán vyučovacích hodin vycházel z jasně formulovaných cílů, které respektovaly možnosti žáků, materiální i prostorové podmínky školy.

Vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Škola má k dispozici vlastní tělocvičnu a tělocvičnu místní organizace Sokola, svými parametry a vybavením odpovídají požadavkům pro výuku tělesné výchovy. Kabinet tělesné výchovy je vybaven nejen základními tělovýchovnými nářadím a náčiním. Kromě tělocvičen k výuce tělesné výchovy je využíváno i stolů na stolní tenis v respiriu školy. Hřiště v areálu školy je používáno k míčovým hrám a k zajištění výuky některých atletických disciplin. V areálu školy jsou průlezký, houpačky a cvičná horolezecká zeď, areál je využíván i v zájmových kroužcích. Cvičební úbor žáků byl adekvátní učebním činností v tělocvičně. Zvýšená pozornost byla věnována bezpečnosti žáků, především kontrolou vhodnosti podmínek pro pohybové činnosti a zabezpečením dopomoci a záchrany.

Ve sledovaných hodinách převažovaly hodiny smíšeného typu charakteristické střídáním činností, to umožňovalo žáky optimálně zatěžovat v průběhu celé vyučovací hodiny. Učitelky organizovaly výuku tak, že se střídala hromadná cvičení, cvičení ve skupinách či družstvech i individuální cvičení. V organizační části hodin byli žáci seznámeni s učebními cíli a s organizačními pokyny. Rušná část uvolňovala psychické napětí a byla zakončována dechovými cvičeními. Při cvičení v průpravné části hodin byla pozornost věnována přesnosti provedení. Byla zachována posloupnost protahovacích, uvolňovacích, posilovacích a relaxačních cvičení. Hlavní část hodin byla zpravidla členěna na nácvik a výcvik. V nácviku byl vyučujícími kladen důraz na osvojování pohybových dovedností. Ve výcviku byla pozornost zaměřena na opakování a zdokonalování získaných pohybových dovedností. Vyvrcholením sledovaných hodin v hlavní části bylo zařazení dynamické pohybové hry. Závěrečná část sloužila k uklidnění organismu žáků a zhodnocení hodin. Při cvičeních, která se vyznačovala jednoduchostí a přirozeností, používali vyučující komplexní metodu. U složitých a obtížných pohybových dovedností, které si žáci nemohli osvojit jednorázově,

bylo využíváno metody analyticko-syntetické. Použité metody byly optimální, odrážely náročnost učiva, respektovaly individuální schopnosti žáků, umožňovaly všem žákům úspěšné uplatnění a radost z pohybu. Výuka většiny hospitovaných hodin byla efektivní.

Průběh všech hodin se vyznačoval soustavným používáním motivačních metod. Hry, soutěže, pozitivní hodnocení a povzbuzování udržovalo žáky v neustálé aktivitě a snaze po dosažení co nejlepších výkonů. Důležitým motivačním činitelem bylo aktivní zapojení všech vyučujících do pohybových aktivit. Hodnocení bylo průběžné, s korekčními postupy a plně respektovalo individuální dispozice žáků, oceňovalo jejich snahu i sebemenší pokrok. Žáci byli vedeni také k sebekontrolě, sebehodnocení, k vzájemné toleranci a pomoci. V závěru hodin bylo prováděno celkové zhodnocení splnění výukových cílů. Učitelky věnovaly pozornost také verbálnímu zhodnocení činností a pohybových aktivit jednotlivých žáků.

Vyučující svou osobností, úrovní pohybové kultury, praktickou znalostí základních pohybových dovedností a optimální úrovní tělesné zdatnosti pozitivně ovlivňovali výuku tělesné výchovy. Neverbální komunikace vyučujících (zahrnující i vzorový motorický projev) byla základem spolupráce ve sledovaných hodinách. Při hrách a soutěžích byly přirozenou formou rozvíjeny také komunikativní dovednosti žáků. Pedagogický takt byl jedním z rozhodujících faktorů, který se spolupodílel na pozitivním vztahu žáků k tělesné výchově a pohybovým aktivitám.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově lze hodnotit jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání v pracovních činnostech

Výuka praktických činností je v souladu s učebními plány a osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Šíře jednotlivých tematických celků zpracovaných vyučujícími v časově tematických plánech je přizpůsobena podmínkám školy. Týdenní časová dotace pro třídy prvního i druhého stupně je v souladu s minimální časovou dotací předmětu pro daný vzdělávací program.

Výuka praktických činností je zajištěna vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka technických prací probíhá ve školních dílnách, které jsou vybaveny dostatečným množstvím pomůcek, spotřebního materiálu i základním strojním zařízením. Praktické činnosti žáků byly zaměřeny na téma elektronika ve třídě IX. C a příprava pokrmů ve cvičné školní kuchyni. Všechny navštívené vyučovací hodiny byly řádně připravené a promyšlené. Výuka vycházela z jasně a odborně správného vysvětlení pracovních postupů a byla zaměřena na samostatnou činnost žáků, kteří pracovali velmi aktivně, měli zažité pracovní návyky a dovednosti. Bylo využíváno jejich samostatné práce. Vyučující průběžně kontrolovali činnost žáků a poskytovali radu a pomoc. Stanované cíle byly splněny.

Vyučující využívali zájmu žáků o konkrétní práci při praktických činnostech, uspokojovali tak poznávací a sociální potřeby žáků. Vnější motivační podmínky dané vztahem učitelů k práci, jejich zkušenostmi a úrovní manuální zručnosti motivují žáky k zájmu o práci. Bylo využíváno mezipředmětových vztahů a osobních zkušeností žáků. Vhodné slovní hodnocení motivovalo žáky k další práci. Po dokončení celého úkolu bylo prováděno celkové zhodnocení se zdůrazněním základních kladů a nedostatků. V této části bylo využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení výsledků práce žáků.

Ve všech navštívených hodinách vycházela teoretická výuka z praktických činností žáků, ve velké míře bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Žáci si osvojovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, získávali orientaci v různých oborech lidské činnosti. Poznávali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se používat vhodné nástroje a volit odpovídající pracovní postupy.

Vzájemná komunikace a interakce mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni. Byl vytvářen dostatečný prostor pro diskusi, kterou využívali zejména starší žáci v rámci další poznávací činnosti. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány.

Celkově je výuka praktických činností hodnocena jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy ve spolupráci s metodickými sdruženími a předmětovými komisemi provádí analýzu čtvrtletních a pololetních prověrek znalostí žáků jednotlivých ročníků. Prověrky jsou zaměřeny na diagnostiku úrovně po zahájení školního roku a na plnění učebních osnov v průběhu školního roku. Součástí sebeevaluace školy je několikaletá (1995 - 2004) účast na testovací akci KALIBRO, která probíhá na 347 školách celé České republiky. Úroveň školy dokazuje umístění na republikovém průměru. Informace z kontrolní činnosti jsou využívány především ke zkvalitnění pedagogické práce, k případné korekci vzdělávacích programů a volbě jiných vzdělávacích metod.

Všechny písemné práce jsou doloženy analýzou, jejíž součástí jsou i přijatá opatření k odstranění zjištěných nedostatků a jsou i podkladem pro hodnocení pedagogické úrovně vyučujících. Jedním z ukazatelů kvality výsledků je úspěšnost absolventů školy při dalším vzdělávání.

Průběh vzdělávání a výchovy lze hodnotit jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené nezřizovací listině jsou v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- 1 Rozhodnutí MŠMT ČR č. j. 11 355/03-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností os 1. 1. 2003.
- 2 Usnesení Statutárního města Ostrava, Městský obvod Stará Bělá, okres Ostrava, Junácká 127, 724 00 Ostrava-Stará Bělá rozhodnutím Zastupitelstva městského obvodu Stará Bělá vydalo č. 2/6 ze dne 25. listopadu 2002 Dodatek č. 2 zřizovací listiny.
- 3 Vzdělávací program daný Návrhem učebních osnov obecné školy, schválený MŠMT ČR pod č. j. 12 035/97-20.
- 4 Vzdělávací program základní školy včetně Úprav a doplňků, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 16 847/96 – 2.
- 5 Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2002.
- 6 Třídní knihy třídy VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VII. C, VIII. A, VIII. B, VIII. C, IX. A, IX. B, IX. C.
- 7 Třídní výkazy třídy VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VII. C, VIII. A, VIII. B, VIII. C, IX. A, IX. B, IX. C.
- 8 Katalogové listy žáků třídy VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VII. C, VIII. A, VIII. B, VIII. C, IX. A, IX. B, IX. C.

- 9 Školní řád z 1. září 2003, bez čísla jednacího.
- 10 Rozvrhy hodin třídy VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VII. C, VIII. A, VIII. B, VIII. C, IX. A, IX. B, IX. C.
z 1. září 2003, bez čísla jednacího.
- 11 Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004.
- 12 Kniha úrazů pro školní rok 2003/2004.
- 13 Provozní řád tělocvičny, univerzální dílny, cvičné kuchyně a odborné učebny informatiky, vydány 1. září 2003, bez čísel jednacích.
- 14 Časově tematické plány vyučujících pro vzdělávací předměty český jazyk, matematika, informatika, tělesná výchova a pracovní činnosti s datem 8. září, bez čísel jednacích.
- 15 Plán práce školy na školní rok 2003/2004, ze dne 1. 9. 2003, bez čísla jednacího.
- 16 Plán kontrolní činnosti ze dne 1. 2003, bez čísla jednacího.

ZÁVĚR

Vzdělávání a výchova základní školy Ostrava-Stará Bělá, Junácká 700 je v hospitovaných hodinách zajišťována pedagogy splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků dané § 2 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Čtyři učitelé dálkově studují na pedagogické fakultě. Pedagogové se dále vzdělávají, prioritu mají kurzy výpočetní techniky, vzdělávání v oblasti cizích jazyků a trendů ve školství.

Oblast personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

Budova školy je pavilónového typu, třídy jsou dostatečně prostorné. Odborné učebny jsou vhodně využívány, jejich vybavenost je velmi dobrá. V areálu budovy jsou cvičné pozemky a prostory pro relaxaci a výuku tělesné výchovy. Vybavení učebnicemi, základními didaktickými pomůckami i výpočetní technikou umožňuje realizaci vzdělávacích programů. Oblast materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

Během inspekce byly hospitovány vyučovací předměty ve třídách 6. – 9. ročníku Hospitace prokázaly velmi dobrou aktuální přípravu vyučujících na výuku v souladu se vzdělávacími programy, plánovitost výchovně vzdělávací činnosti pěkný vztah k žákům a efektivní využívání času a didaktických pomůcek.

Průběh a výsledky sledovaného vzdělávání a výchovy v hospitovaných vzdělávacích předmětech lze hodnotit jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Z. Knop
Členové týmu	Mgr. Izabela Hobzová	Mgr. I. Hobzová
Členové týmu	Ing. Hana Mařarová	Ing. H. Mařarová

Další zaměstnanci ČŠI Jaroslava Sivková
Hana Strachotová

V Ostravě dne 30. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. února 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Ladislav Pukovec

PaedDr. L. Pukovec

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-02-16	n6 1077/04-000 909
Zřizovatel Městský obvod Stará Bělá, junácká 127, 724 00 Ostrava-Stará Bělá	2004-02-16	n6 1078/04-000 909
Rada školy-	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.